

D. II

Crismón. In nomine patris ac filii, simulque ex ambobus procedentis spiritus sancti. Ego humilis et omnium servorum domini ultimus, et tamen dei gratia, Ordonius Rex, vobis fratri Somnani Abbati simulque fratribus tecum in timore et amore majestatis superne sub vinculo kar(itatis in, *roto*) unum comorantibus in domino Jesu Xristo perpetuam felicitatem. Amen, (*un roto* : Denique) inspirante bonitate divina, qui cotidie ingratissimum beneficium prestat, et se blasphemantibus exhibet alimenta, dum esset locum beate ac venerande virginis columbe per infestationem incredulorum a Xristianis desertum, et cum omnia relicta, qui est situm in suburbio civitatis que antiquitus vocitata fuit senones postea quoque discurrente tempore dirivato cognomen habuit tritium, et nunc nostris temporibus Naiara appellatur, dedit eundem iam nominatum castellum a rivo affato. Naiara, manibus nostris a barbaris possessa quos cum domini providentia, non uno sed diversis eos fecimus habitare in locis non cognitis, teste nobis sacra scriptura. Loquente domino per prophetam. Dispersi eos per omnia regna que nesciunt, et terra desolata est ab eis, hec non nostro merito, sed altissimi pietatis dono ob inde providentes salubre anime consilium, ut et hic erepti permaneamus a malo et in eterni metuendique iudicii die, non cum edis ad sinistram sed cum electis mereamur conletari ad dexteram. Evenit nobis ut tibi iam nominato fratri Somnani vel ceteris fratribus tuis facerem textum scripture testamenti de iam vocitatum locum sancte columbe, ut opitulante te superna clementia, omnibus modis intentionem teneas, et curam impendas, ut sis ut antea restauratum, quod dones ibidem fratrum mansionem perpetuam, et repleas illam de omnia monasterii sancti utilia. Addicimus etiam post paratum ejusdem loci pro luminaria velaque ac vestimenta ad atrium dei pro victum, et tegumentum fratrum, sive pro advenientia pauperum vel peregrinorum unde humanitatem denegatam non habeant, idest de ecclesia sancti sebastiani, de parte castelli, et de alia parte de caput inferioris, et de alia parte de caput inferioris, et de alia parte de media de majarresci, et ex alia parte usque in monte. Deinde usque in Oce de ero, ut sint propria sancte columbe. Hec omnia vero deo contulimus, et sepe tibi nominato donata concessimus, ut a modo et deinceps, sic pastorum ejusdem monasterii maneant perhennitate confirmata. Et qui hujus testamenti scripture vel in modico

convellere voluerit presenti in evo ab utrisque privetur luminibus, et bonis omnibus careat, ut in futuro cum justis non adscribatur, sed in secula seculorum baratri antra dimersus penas eternas sustineat ruiturus, et hec scripture tibi Somna hujus loci obtineat firmitatis roborem. Facta scriptura testamenti, sub die, XII.º Kalendas novembris, ERA, DCCCC.ª LXI.ª Anno feliciter regni nostri VIII.º commoratibus in dei nomine in castellum Najara. Anno incarnationis domini nostri ieshu Xristi, DCCCCmo. XX.º III.º Ordonius serenissimus princeps hunc testamentum manu propria confirmamus. *Hay dos signaturas, la del centro de Ordoño II y la de la izquierda de su hijo, el rey don Alfonso IV, y sobre él entre las dos signatura se lee:* Aldefonsus ejusdem principis proles confirmat. *Subscriptio-nes: Primera columna:* Sub Xristi nomine Albarus dei gratia episcopus confirmat. ✠ Sub Xristi nomine theudericus episcopus conf. Sub Xristi nomine Vittiza dei gratia episcopus conf. Abdelmondo testis. Ferdinando diez, t. Albar ferrameliz, t. Alloitus lucidi, t. Albertus nuniz, t. *Segunda columna:* Didago nepzi t. Didago diez t. Gustius t. Gutier ermendez t. Ferdinando diez t. Nunio Alvarez t. Gutier assuriz t.

D. III

Crismón. Quia ad ultimum vite finem de die in diem per mutationes temporum currimus, opus est ut interim quamdiu vivimus, bona que possumus facere faciamus, ne illud evangelicum amen dico vobis nescio vos: exclusi a nuptiis audiamus, Eapropter Ego Adefonsus nutu dei hispaniarum imperator, una cum conjugue mea imperatrice domina Berengaria, grato animo, nemine cogente, pro salute anime mee et parentum meorum, dono ecclesie sancti petri de cluniaco, et ecclesie sancte Marie de Najara, tibi que Stephano ejusdem ecclesie Priori, tuisque successoribus, necnon et monachis ibidem deo et sancte Marie sub regula beati Benedicti servientibus, presentibus et futuris: ecclesiam sancte columbe que est in territorio Najarensi, cum barrio sancti Michaelis, et cum omnibus terminis suis quos hodie habet aut antiquitus habuit, et cum villis suis, videlicet cum bezares, cum arenzana de suso, cum valle majore, cum populatione de collado de faya, cum turre sicca, cum omnibus terminis earundem villarum, cum montibus et vallibus suis, cum aquis et rivis, pratri, pascuis, molendinis, vineis, terris, ortis, et cum omnibus pertinentiis suis: ubicumque fuerint. Ecclesiam sancte columbe quam